

Pokaz nabytków Muzeum Krakowa związanych z honorowymi obywatelami Krakowa

2022-06-21

9 czerwca 2022 r. w Sali Miedzianej Pałacu Krzysztofory odbył się specjalny pokaz pamiątek związanych z honorowymi obywatelami Krakowa.

Witając gości dyrektor Muzeum Krakowa Michał Niezabitowski podkreślił, że dla Muzeum pozyskiwanie nabytków jest podstawą funkcjonowania. Pomimo przerwy w prezentacjach i spotkaniach z publicznością, Muzeum przez ostatnie lata poszerzyło znacznie swoje zbiory. „Łowy trwają przez cały czas” – podkreślił dyrektor. Najważniejsze jednak jest to, że z muzealnymi eksponatami nieodłącznie związane są opowieści. Dlatego nowe pamiątki, w tym dyplom najstarszego honorowego obywatela Krakowa z 1818 roku, wzbogaciły nie tylko zbiory muzealne, ale przede wszystkim opowieść o mieszkańcach Krakowa, jaką tworzy i kolejnym pokoleniom przekazuje MK.

W tym przypadku opowieść jest szczególna, gdyż dotyczy tych, „którzy dobrze przysłużyli się Miastu Kraków i jego mieszkańcom”. Przemawiając podczas otwarcia wystawy, Prezydent Jacek Majchrowski przypomniał, że honorowi obywatele Krakowa to osoby, których działania, postawa i zasługi dla miasta zostały uhonorowane i zapisane w miejskich księgach. Tytuł Honorowego Obywatelstwa Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa jest najwyższym wyróżnieniem miasta Krakowa, które nadaje się obywatelom Polski i cudzoziemcom od ponad 200 lat. Ich życiorysy i zasługi są bardzo różne – odzwierciedlają one bogactwo postaw i losów osób związanych z barwną historią Krakowa. W ostatnim czasie Muzeum Krakowa wzbogaciło się o szereg zabytków związanych właśnie z honorowymi obywatelami naszego miasta.

W związku z pracami prowadzonymi w Urzędzie Miasta Krakowa nad kolejną publikacją z serii „Poczet krakowski” oraz dzięki pomocy profesora Harald Herresthala, udało się pozyskać dyplom honorowego obywatelstwa Krakowa Carla Arnolda z 1818 roku. Dotąd za początkową datę nadawania honorowego obywatelstwa naszego miasta przyjmowano rok 1850, ale dyplom Carla Arnolda - aktualnie najstarszy - przesunął tę datę na rok 1818. Lista honorowych obywateli Krakowa wydłużyła się dzięki temu do 29 osób!

Carl Arnold (1794-1873) był norweskim kompozytorem niemieckiego pochodzenia. Tytuł Honorowego Obywatela otrzymał w uznaniu bohaterskiego czynu: uratowania tonącego w Wiśle mężczyzny. Wydarzenie to miało miejsce 5 lipca 1817 roku, kiedy Arnold przebywał w Krakowie w drodze powrotnej z koncertów w Wiedniu. Nadany mu tytuł jest jedynym przypadkiem przyznania go za jednorazowy wyczyn. Dyplom Arnolda jest rękopisem na pergaminie, znajduje się przy nim odcisnięta w wosku pieczęć wielka Senatu Wolnego Miasta Krakowa. Dyplom ten można do 31 października br. oglądać na wystawie czasowej „Wisła re-kreacja” w Pałacu Krzysztofory.

O Carlu Arnoldzie, zapomnianym norweskim kompozytorze, opowiadał profesor Herresthal, wyrażając nadzieję, by w Krakowie, który ponad 200 lat temu uhonorował bohaterskiego gościa, odbył się koncert jego muzyki. Goście pokazu mieli okazję posłuchać fragmentu utworu Arnolda.

W ostatnim czasie Muzeum Krakowa włączyło do swojej kolekcji również pamiątki po innych honorowych obywatelach: dyplom honorowego obywatelstwa Podgórze dla Antoniego

Nowaczyńskiego z 1882 roku, kieliszek Wisławy Szymborskiej, honorowej obywatelki Krakowa z 1997 roku oraz pamiątki po Leopoldzie Kozłowski-Kleinmanie, honorowym obywatelu Krakowa z 2014 roku, czyli m.in.: złota płyta za wydany w 2002 roku album „Leopold Kozłowski. Ostatni klezmer Galicji”, przyznane mu wyróżnienia i nagrody, np. złoty medal Zasłużony Kulturze Gloria Artis z 2008 roku; berełko od Prezydenta Jacka Majchrowskiego ofiarowane w 2013 roku; laska, której używał Leopold Kozłowski oraz dyplom honorowego obywatelstwa z 2014 roku.

Od 1867 roku tytuł honorowego obywatela przyznawany był również przez Podgórze, ale dopiero na mocy uchwały Rady Miasta Krakowa z 2015 roku – w setną rocznicę przyłączenia Podgórza do Krakowa – jego honorowi obywatele zostali włączeni w poczet krakowski. Jednym z nich był Antoni Nowaczyński, prawnik i sędzia, naczelnik Sądu Powiatowego i członek Rady Gminnej Podgórza, który w 1882 roku, „w uznaniu zasług jako Sędziego i Radnego dla dobra tutejszej Gminy położonych”, otrzymał tytuł honorowego obywatela Podgórza.

Ciekawym przedmiotem upamiętniającym Wisławę Szymborską, honorową obywatelkę naszego miasta z 1997 roku, zaprezentowanym w czasie pokazu, był kieliszek z tzw. serwisu noblowskiego, z którego poetka piła podczas bankietu noblowskiego w 1996 roku. Wisława Szymborska siedziała obok króla Karola Gustawa. Podobno, gdy podnosiła się z krzesła, by wyjść z sali i zapalić papierosa, strąciła ze stołu kieliszek, który uległ przełamaniu. Został on zabrany przez kelnera – Polaka! – obsługującego przyjęcie i подарowany Annie Wiśniewskiej, która następnie przekazała go do zbiorów Muzeum Krakowa. Jej opowieść o darczyńcy i całym wydarzeniu przeczytana w czasie pokazu, zamieniła zwykły pęknięty kieliszek ze sztokholmskiego przyjęcia sprzed 25 lat w kolejną kartę historii Krakowa i jej mieszkańców.